

fundet Sted, er efter kgl. Resolution af 1885 foretaget saaledes, at man har bestemt, at Vederlaget skulde udredes af Kommunekassen, og dertil skulde man have Amtets Samtykke. Man har saa ladet denne Ydelse gaa over til at blive en Forpligtelse for Kommunekassen, og dermed var Sagen afgjort. Paa den Maade er Afsløsningen fket fra 1885 til Dato. Mindretallet kan ikke se rettere, end at det under alle Omstændigheder er den mest praktiske Maade at tage Sagen paa. Ydelsen kommer derved til at hvile paa alle Kommunens Beboere, saaledes som den skal efter Djemedet, og man behøver ikke at rejse Spørgsmaalet om Dissenternes Stilling. Regeringen har i Stedet herfor i § 7 foreslaaet, at dette Vederlag skal udredes af Kommunens Kasse med den Sum, det beløber sig til, og bliver derefter at refundere Kommunekassen ved en særlig Vigning for Sognets Beboere, men i saa Fald maa man tage Hensyn til Grundlovens § 77 hvor der staar, at man ikke kan paalægge nogen en personlig Ydelse til en anden Guds-tjeneste end hans egen. Vi kunne vel forstaa, at Regeringen har sagt: Det er den korrekte Maade at gaa frem paa; man lader det ikke blive en egentlig Kommunebyrde, men gør det til en særlig Vigning og lader det inddrive ved Siden af de andre Kommunestatter. Mindretallet synes, at det var bedst ikke at komme ind paa denne Vej. Det er, som sagt, det mest praktiske at undgaa dette. Det var for Udviklingen i det hele det lykkeligste, om Pengene toges af Kommunekasserne, dermed var Sagen afgjort. Vi have derfor i vort Forslag til § 7 opstillet det Alternativ, at enten kunne Pengene ydes af Kommunekassen, for saa vidt Amtsrådet samtykker, eller ogsaa kan man gaa den Vej, at der foretages en særlig Vigning med Sagittagelse af Grundlovens § 77. Jeg kan ikke forstaa den Vengstelse, der er til Stede for at gaa den Vej, som vi finde bedst, thi vi komme ikke i Kollision med Princippet i § 77; derom kommer Spørgsmaalet jo slet ikke til at dreje sig. Derimod kommer Spørgsmaalet til at dreje sig om: Tør I anbefale og vedtage at lægge denne Ydelse over paa Kommunekassen? Vil man det, saa er man i Orden med § 77, og det er det, som vi mene, er vel forsvaret. Vi have ogsaa det for os, at det har man gjort fra 1885 af. Vi mene, at det er berettiget, at denne Ydelse, der i Følge sin Karakter skal hvile paa hele Befolkningen, bliver en kommunal Ydelse, og Pengene tages af Kommunekassen. Det maa de Herrer afgøre med deres Samvittighed. Men tør de tage dette Standpunkt, saa er der intet til Hinder for

at lade Kommunen betale det som en kommunal Ydelse. Kommunerne staa jo paa saa mange Maader i Forbindelse med Kirken og Gejstligheden, de træde i Stedet for hele Menigheden, og derfor er det forsvaret, at det bliver en kommunal Byrde. Saa er Sagen klar, og saa er det ikke nogen Uret at sige, at Folk maa betale saa meget mere. Det er kun saa længe man betaler det under Karakteren af en Ydelse til den vedkommende geistlige, at Dissenterne kunne sige: Vi ville ikke være med.

Endelig have vi Forslagene til §§ 8 og 9, hvor vi foreslaa, at hele § 8 og det sidste Stykke af § 9 udgaa. Der staar nemlig, at hvor man hidtil frivillig har foretaget en Afsløsning og ladet disse Vederlag gaa af Kommunekasserne, skal det gøres om, og man skal gaa frem efter de ny Regler. Det have vi ikke kunnet se Nødvendigheden af. Jeg synes, at naar det en Gang er afgjort, at det skal tages af Kommunekassen, naar det billigst fra alle Sider, og Befolkningen er tilfreds dermed, er der liden Grund til at sige, at hvad der en Gang er slaaet fast og billigt ved kongelig Resolution, skulde gøres om, fordi en ny Lov kom til. Endelig skal jeg gøre opmærksom paa, at det ikke er noget, vi tvinge nogen til; det er en frivillig Sag, og derved gaar man ikke Kommunernes Ret for nær. Det bliver netop overladt til dem selv at vælge mellem disse to Veje. Naar en Kommune selv finder det rigtigt at tage denne Byrde paa sig og faar den overordnede Autoritets Billigelse deraf, vil det efter vor Mening være den heldigste Fremgangsmaade, og vi tro ogsaa, at Kommunerne ville foretrække den frem for den anden besværligere og i Tidernes Løb efterhaanden mere og mere uforklarlig blivende Fremgangsmaade.

Jeg kan ikke slutte uden at gøre en lille Bemærkning om Forholdet mellem denne Sag og det Lovforslag, vi i de foregaaende Dage have behandlet her i Tinget. De Herrer ville se, at man i Folketinget har indsat den Bestemmelse i Skolelovsforslaget, at naar den ny Skolelov traadte i Kraft, skulde Offer og Accidenser for Lærernes Vedkommende falde bort. Man har altsaa tænkt sig at afgøre Sagen saaledes, at der for Fremtiden slet ikke skulde være Tale hverken om Højtidsoffer eller Accidenser for Lærernes Vedkommende. Deres Lønninger skulde sættes saa meget højere, og derved vilde man altsaa komme let ud over Grundlovens § 77 og de Forhold, jeg har omtalt. Jeg synes, det er en noget let Maade at afgøre en vanskelig Sag paa.